

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

RJEŠENJA ISPITA IZ **FILOZOFIJE** NA LJETNOM ROKU
DRŽAVNE MATURE
lipanj 2016.

1. zadatak: 1.C, 2.A, 3.F, 4.E
2. zadatak: 1.D, 2.E, 3.B, 4.F
3. zadatak: 1.C, 2.E, 3.D, 4.A
4. zadatak: 1. Thomas Hobbes: Sloboda je odsustvo izvanjskih prepreka. 2. Jean J. Rousseau: Sloboda čovjeka se očituje u slobodi volje i mogućnosti da živi prema zakonima koje je sam donio. 3. Immanuel Kant: Sloboda je regulativna ideja praktičkog uma i sposobnost čovjeka da sebi postavlja principe djelovanja shodno moralnome zakonu.
5. zadatak: 1. Platon: Svrha države prema Platonu je ostvarenje vrline pravednosti koja se očituje u tome da svatko radi ono za što je sposoban i ne miješa se u poslove drugih. 2. Thomas Hobbes: Svrha države prema T. Hobbesu je sigurnost građana ili politički mir koji jamči apsolutni vladar. 3. John Locke: Svrha države prema J.Lockeu je zaštita vlasništva pod kojim u širem smislu Locke podrazumijeva život, slobodu i imetak.

6. zadatak: 1. Instrumentalno djelovanje je ljudska sposobnost koja se očituje u radu i nastoji ostvariti određeni korisni cilj.   2. Komunikativno djelovanje je ljudska samosvrhovita sposobnost koja se očituje u jeziku, ljubavi i igri. Komunikativno djelovanje se zbiva između ravnopravnih sudionika i smjera k postignuću razumijevanja i dogovora.   3. Poopćivi su oni interesi za koje osoba može htjeti, dopustiti ili suglasiti se da ih svatko drugi u zajednici, ukoliko to hoće, može slijediti.
7. zadatak: 1. Teleološka metafizika je učenje prema kojem su djelovanja i kretanja svih bića određena njima pripadajućom svrhom, te na taj način tvore uređeni i svrhoviti poredak svijeta.   2. Mehanicistička metafizika je učenje prema kojemu je djelovanje i kretanje svih bića određeno kauzalno tj. Na temelju uzroka i učinaka, a bez krajnje svrhe.
8. zadatak: 1. Analitički sudovi su iskazi kod kojih je predikat sadržan u pojmu subjekta.   2. Sintetički sudovi su iskazi kod kojih predikat nije sadržan u pojmu subjekta i zato proširuje spoznaju.
9. B,D
10. A,D
11. A,B
12. A,C
13. A,C
14. B
15. C
16. A
17. C
18. C
19. A
20. Identiteta
21. Političko biće, zoon politikon, biće zajednice, društveno biće
22. točaka/jednostavnih, nedjeljivih, neprotežnih i međusobno odijeljenih točaka
23. Slobodi
24. Tolerancija, snošljivost, trpeljivost

25. Mogući odgovori:

- a) Zato što je čovjek otvoreno, nedovršeno i slobodno biće koje djelovanjem izgrađuje svoju bit.
- b) Zato što je čovjek biće slobode.
- c) Zato što je čovjek biće mogućnosti.

26. Princip falsifikacije, načelo opovrgljivosti

27. Mogući odgovori:

- a) Zbog međusobne kontrole i ravnoteže
- b) Zbog sprječavanja koncentracije moći
- c) Zbog smanjivanja šansi za zluporabu moći

28. Dijalektika